

Segunda Aranburu, parterria

Haurdunaldi edo erditze unerako mediku edo ginekologo eza, ez aspaldi, beste andrazko batzuk betetzen zebe. Umia eitzeko zeuazen amek, inguruko andraren batengana edo herrixan horretara dedikatzen zanangana jotzen zebe. Hau amari laguntziaz eta bihar zeban edozertaz arduratzen zan jaixotze egunian eta hurrenguetan. Horretarako hain justu deitzen zotsien Segunda Aranbururi. Eta bardin juaten zan bateron bat hil ezker: premiña nun, bertan bera.

Doulak dira horrek androk. Berbia grekotik dator eta “emakume bati zerbitzen dotsan beste emakume bat” esan nahi dau. Umedun daunari aholkuak emon, zaindu eta partua etortzen darian, lagundu eitzen dotse, une hori samurtze aldera. Bere zeregiñak izena zekala jakin barik horixe eitzen zeban Segundak.

1878ko ekainaren 1ian jaixota, Laureano Aranburu Aguado eta Modesta Ormaetxea Larrañaga ermuarren 8 seme-alabetatik laugarrena izan zen, nagusitzeraz erdia ailegau bazan be: Segundaz gain, Emilia, Petra eta Alejandro, “Droget”. Ume asko jaixotzen ziran orduan famelixetan eta hil be, holantxek hiltzen ziran.

Ezagutu zebeak karakter haundiko pertsonia zala diñue aho batez, bizitzari gogor eitzen jakin zebana, famelixa aurrera etaraz. Birritxan ezkondu zan: Luis Unamunokin 1902an, eta Eduardo, Eladia eta Roman jaioko ziran; 32 urtekin alargunduta, 1913an Roman Agirregomezkortakin ezkondu eta Pablo semea jaixo zan. Honen alaba dan Arratek

ez zeban amama ezagutu, bera txiki zala hil zalako. “Aurrera beti!” da Segundari buruz entzun dabenaren laburpena. Eta premiña zekanantzat laguntasuna zeuala beti eurenian. “Laguntzen, beti laguntzen! Daneri!”.

Emagin lanetan ibili zan sasoian famelixak haundixak ziran, eten bakuak haurdunaldixak eta premiña-premiñazkua bere biharra. Arratek diñoskunez “ez zeban ezer kobratzen eta gainetik jatekua eruan berak!”. Etxian entzunda dakanez, “umiari jaixotzen laguntziaz gain, etxeko zeregiñak eitzen zitxuan: jatorduak, garbitxasunak, gaiñontzeko umietaz arduratu... Amori pixkat gogortu arte, inguruan ibiltzen zan bera!”.

Gerra ostian, Larrinagako kartzelan euki zebe preso eta sukaldari izan zan bertan. Zirt edo zarteko emakumia, bizitzara laguntzeko ez bakarrik, heriotza osteko bidairako be prestatzen zekixan: bateron bat hil ezker, manejo itzela ei zekan gorpua janzte kontuetan. Eta hilbarri baten etxera juan ezker beti topatzen zeban zer egin, kontsolamentua emotiaz gain.

Erdikokale 10ian, Segundaneke lez ezagututako etxiaren lehelengo pisuan hil zan 1951ko urtarillaren 17an. Haren jakindura eta laguntzeko gogua Eladia alabak jaso zeban eta, ama hil aurretik be partera lanetan zebilela, horretan jarraitu zeban. Etxian ikusia haxe ikasia!

Estibalitz González

hanigan's
Irish Tavern

Gosari, bazkari eta afariak
eramateko prestatzen duqu

Astegunetan 7:00etatik zabalik
Asteburu eta jaiegunetan,
10:00etatik.

Komentukua z/g - 943030527

ITURGINTZA - GASA - BEROKUNTZA
PALACIOS SM

ENPRESA INSTALATZAILE BAIMENDUA
GREMIOEN KUDEAKETA
ENERGIA BERRIZTAGARRIAK

San Pelayo 26, behea · Ermua (Bizkaia)
info@palaciosfontaneria.com / www.palaciosfontaneria.com

660 72 95 03 · 659 75 74 59 · 943 53 92 23

Bitxi-denda Tailer propioa Erloju-denda

Senén
1978

Diseinuak eta kalitateak
bereizten gaituzte

San Pelayo zeharbidea 4 ERMUA (48260) BIZKAIA
www.joyeriasenen.com - joyeriasenen@gmail.com

enolimp
GARBIKETA ZERBITZUAK

Tel.: 94 659 01 41 - 618 89 29 60
E-maila: info@enolimp.es
48620 Ermua (Bizkaia)

Atariak - Bulegoak - Lokal komertzialak - Enpresak
Obra amaiera eta erreformak
www.enolimp.es

Horacio Decoración
TAPIERIA - ALTZARIAK - OSAGARRIAK

VI Centenario 10 - Ermua
943 03 15 80
www.dghoraciodecoracion.com